

10.86

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LX

Nr 3

WARSZAWA 1953

PRENUMERATA CZASOPISM NAUKOWYCH

Nazwa Czasopisma	Za 1 nr zł	Pół- rocznie zł	Rocznie zł
Acta Geophysica Polonica (kwart.) . . .	12.—	24.—	48.—
Acta Microbiologica Polonica „ . . .	10.—	20.—	40.—
Acta Physica Polonica „ . . .	12.—	24.—	48.—
Ekonomista „ . . .	15.—	30.—	60.—
Folia Biologica „ . . .	12.—	24.—	48.—
Geodezja i Kartografia „ . . .	6.50	13.—	26.—
Kwartalnik Inst. Pol.-Radz. „ . . .	10.—	20.—	40.—
Kwartalnik Historyczny „ . . .	15.—	30.—	60.—
Mysł Filozoficzna „ . . .	15.—	30.—	60.—
Nauka Polska „ . . .	20.—	40.—	80.—
Postępy Fizyki „ . . .	10.—	20.—	40.—
Przegląd Geograficzny „ . . .	7.—	14.—	28.—
Przegląd Orientalistyczny „ . . .	12.—	24.—	48.—
Roczniki Chemii „ . . .	20.—	40.—	80.—
Chrońmy Przyrodę Ojczystą (dwum.) . . .	3.—	9.—	18.—
Życie Szkoły Wyższej (mies.) . . .	8.—	48.—	96.—
Wszeczeństwa (10 x w roku) . . .	1.50	7.50	15.—

Wpłaty należy przekazywać na konto Państwowego Wydawnictwa Naukowego w PKO Warszawa, Nr 1—110—28504 z dokładnym zaznaczeniem tytułu, którego wpłata dotyczy.

*

Prenumeraty zgłoszone dotychczas w placówkach pocztowych lub w P. P. K. Ruch, będą wykonane w okresach, na które uiszczono przedpłaty, natomiast odnowienia prenumeraty należy dokonać przez podane wyżej konto PKO.

*

Pojedyncze numery są do nabycia w Księgarniach Naukowych
„DOMU KSIĄŻKI”

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK
HISTORYCZNY

ROCZNIK LX
Nr 3

WARSZAWA 1953
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Iza Biezuńska, Aleksander Gieysztor, Leon Grosfeld, Henryk Jabłoński,
Witold Kula, Bogusław Leśnodorski — redaktor naczelny,
Janina Żurawicka

ADRES REDAKCJI

Warszawa, Polska Akademia Nauk, Nowy Świat 72

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — WARSZAWA 1953

Nakład 3000

Oddano do składania 27. VI. 53

Arkuszy wyd. 42,5; druk. 27,5

Podpisano do druku 15. IX. 53

Papier druk. sat. V, 60 g, 70 × 100

Druk ukończono 25. IX. 53

Cena zł 15,—

Zamówienie 410/130 K-4-10466

POZNAŃSKA Drukarnia Naukowa — POZNAŃ, FREDRY 10

1957 2.4/2
<http://rcin.org.pl>

SPIS TREŚCI

	Strona
Budapeszt—Wrocław	3
Konstanty Grzybowski — Z dziejów politycznej ideologii Watykanu	17

STUDIA I DYSKUSJE

Michał Szczaniecki — Mikołaj Kopernik — tytan epoki Odrodzenia	44
Henryk Dunajewski — Poglądy ekonomiczne Mikołaja Kopernika	57
Janusz Deresiewicz — Kilka uwag o poddaństwie w związku z transakcjami sprzedaży chłopów	81
Feliks Tych — Z działalności Związku Robotników Polskich w latach 1889—1891	101
Marian Serejski — Z zagadnień genezy państwa polskiego w historiografii	147
Zenon Klemensiewicz — Językoznawstwo wobec problematyki Odrodzenia w Polsce	164

W WALCE Z WROGĄ IDEOLOGIĄ

Janusz Tazbir — Fałsz historyczny i zdrada narodu w pracach O. Haleckiego	172
---	-----

POLEMIKA

W sprawie „Gdańska Średniowiecznego“ — K. Jażdżewski	196
W sprawie „Zarysu dyplomatyki polskiej“ — K. Maleczyński, M. Bielińska	213

RECENZJE

Engels o wojnie niemiecko-francuskiej 1870—1871 r. — Stanisław Okęcki	218
---	-----

	Strona
Na marginesie „Meandra“ — Roman Kamienik	225
Z nowszych wydawnictw radzieckich latopisarstwa ruskiego:	
Powieść' wriemiennych let	
Nowgorodskaja pierwaja letopis' starszego i mładszego izwodow	
A. N. Nasonowa	
M. D. Prisiełkow, Troickaja letopis' — Henryk Łowmiański	233
I. Borkovsky, Význam objevu najstaršího kostelíka na pražském hradě —	
Agnieszka Samsonowicz	243
Rachunki wielkorządowe krakowskie z r. 1471 — Jadwiga Karwa-	
sińska	246
St. Zajączkowski, Ruch husycki w Czechach — Josef Macek	251
Studia nad dziejami Wielkopolski w wieku XIX	
W. Jakóbczyk, Uwłaszczenie chłopów w Wielkopolsce w XIX w.	
Tenże, Studia nad dziejami Wielkopolski w XIX w.	
Tenże, Wielkopolska 1815—1850	
Tenże, Z dziejów proletariatu rolnego w Poznańskim w połowie	
XIX w. — Anna Owsieńska	256
Autonomia Galicji w świetle przemian polityczno-ustrojowych Austro-	
Węgier — uwagi na marginesie książki K. Wyki „Teki Stańczyka	
na tle historii Galicji w latach 1849—1869 — Józef Buszko	263
S. Kieniewicz, Konspiracje galicyjskie — Marian Tyrowicz	276
A. M. Pankratowa, Pierwsza rewolucja rosyjska 1905—1907 r. —	
Paweł Korzec	279
D. Kosary, Bevezetés a magyar történelem forrásaiba és irodalmába —	
Jan Reychman	283
Stan badań nad okresem polskiego Oświecenia — Emanuel Rostwo-	
rowski	286

ŻYCIE NAUKOWE W KRAJU

Prace Instytutu Historii PAN

Prospekt podręcznika t. I — Henryk Łowmiański	300
Zakład Historii Pomorza I. H. PAN — Gerard Labuda	326
Prace nad polskim Atlasem Historycznym — Stanisław	
Herbst	329
Państwowe nagrody naukowe	334
W sprawie aspirantury — Zbigniew Szumowski	335
Walne Zebranie PTH	343
Konferencja PTH poświęcona początkom przemysłu i klasy robotniczej	
w Polsce	344

	Strona
Kronika naukowa środowiska krakowskiego — Józef Buszko	355
Kronika naukowa środowiska poznańskiego — Jan Wąsicki	360
Pierwsze prace kandydackie w IKKN i UW	366
Zjazd Polskiego Towarzystwa Archeologicznego — Konstanty Judenko	374

ŻYCIE NAUKOWE ZAGRANICĄ

Prace historyków radzieckich	
Nowsze studia radzieckie w zakresie badań nad kolonatem rzymskim — Tadeusz Zawadzki	377
Problemy historii Wielkiego Nowogrodu w najnowszych pracach uczonych radzieckich — Maria Bogucka	380
Kilka zagadnień z życia naukowego historyków radzieckich — Zbigniew Ćwiek	388
Węgierski Kongres Historyków — Henryk Jabłoński	394
Tematyka historyczna w postępowych czasopismach krajów kapitalistycznych — Antoni Mączak	400
Epoka Odrodzenia w najnowszym czasopiśmiennictwie krajów kapitalistycznych — Henryk Samsonowicz	409

INFORMACJE ARCHIWALNE

Archiwa i zbiory podworskie udostępnione do badań naukowych — Piotr Bańkowski	418
---	-----

NEKROLOGI

Stanisław Bodniak — Kazimierz Lepszy	430
Henryk Mościcki — Stefan Kieniewicz	433

WAŻNIEJSZE DOSTRZEŻONE BŁĘDY I OMYŁKI W Nr 2/53
 „Kwartalnika Historycznego“

Strona	wiersz	zamiast	powinno być
42	3 od dołu	nieunikniony	„nieunikniony
43	1 od góry	działania nierównomiernego	działania prawa nierównomiernego
45	opuszczono 18 od góry	—	o wolność narodów, bojowników przeciwko reżymowi faszystowskiemu”,
46	acapit trzeci zaczynający się od słów „ Na gruncie nauki“ powinien iść po czwartym, zaczynającym się od słów „Centralnym zagadnieniem...“		
46	13 od góry	jest sprawa	była sprawa
63	1—2 od góry	systematycznie	systematyczne
67	22 „	pożywkę obłudnej	pożywkę w obłudnej
71	26 „	stanowiło	stanowiły
134	14 „ 15	opuszczony w. 15	dawając, albo zdawając panowanie tylko od siebie przenosi, a podanego
147	przyp. 80 w. 6 od góry	obożu ... obie	zawsze bardzo egoistyczne. Kontrola wszystkich dostępnych dia-riuszy sejmowych
158	11 od góry	dowodem	dowodom
173	przyp. 57	J. Baranowski	I. Baranowski
187	23 od góry	do	od
223	25 „	uwag wzrost	uwag, wzrost
229	13 „	(np.Z.Koszutskiego)	(np. z St. Koszutskiego)
230	7 od dołu	między ro-	między pro-
230	3 „	i ie-	i nie-
232	5 „	ruchu o-	ruchu ro-
234	11 od góry	6883 —5	1883—5
238	24 „	moja) z drugiej strony	moja) z jednej strony
240	15 „	zadani	zadaniem
243	18 „	należało uzewnętrznić na książce	należało uzewnętrznić w karcie tytułowej
243	19 od dołu	ją	go
253	16 od góry	smoleńskiego	smolenskogo
255	9 od dołu	opady	oparty
259	przyp. 22	Pietrze	Pietrie
261	22 od góry	Piotra I Wołyńskiego	Piotra I, Wołyńskiego
273	4 od dołu	geckim	greckim
287	8 „	w r. 1950	w r. 1590
324	10 „	Wyższego Oświaty	Wyższego, Oświaty

Strona	wiersz	zamiast	powinno być
330	1 od dołu	podjął	podjęto
364	5 „	(1951—1916)	(1851—1916)
372	przyp. 10	, iekotoryje	, Niekotoryje
380	3 od góry	wzrost silników	wzrost ilości silników
380	25 „	łecznej... Jacuński	wego, jakie zaś społecznej, z innych wskazań natury metodycznej zwraca Jacuński
387	24 od góry	królowa	królowała
400	10 od dołu	zamieszczonych	zamieszczone

MARIAN HENRYK SEREJSKI

JOACHIM LELEWEL

Z dziejów postępowej myśli historycznej w Polsce

Stron 139

zł 11.—

P A Ń S T W O W E W Y D A W N I C T W O N A U K O W E

Prenumerata półroczna **KWARTALNIKA HISTORYCZNEGO** wynosi 30 zł roczna 60 zł. Wpłaty należy przekazywać na konto Państwowego Wydawnictwa Naukowego w PKO Warszawa, Nr I-110-28504.

Prenumeraty zgłoszone dotychczas w placówkach pocztowych lub w PPK Ruch, będą wykonane w okresach, na które uiszczono przedpłaty, natomiast odnowienia prenumeraty należy dokonać przez podane wyżej konto PKO.

Pojedyncze numery są do nabycia w Księgarniach Naukowych

„DOMU KSIĄŻKI”:

1. Białystok, Rynek Kościuszki 12/14	12. Olsztyn, Plac Wolności 2/3
2. Bydgoszcz, Dworcowa 14	13. Poznań, 27 Grudnia 23
3. Bytom, Stalina 10	14. Rzeszów, 3 Maja 2
4. Częstochowa, Al. N. M. P. 14	15. Szczecin, Sikorskiego 7
5. Gdańsk-Wrzeszcz, Grunwaldzka 8	16. Toruń, Rynek Staromiejski 30
6. Gliwice, Zwycięstwa 31	17. Warszawa, Krak. Przedmieście 7
7. Stalinogród, Warszawska 11	18. Wrocław, Kuźnicza 42
8. Kielce, Sienkiewicza 30	19. Wrocław, Curie-Skłodowskiej 39
9. Kraków, Podwale 6	20. Zabrze, Wolności 288
10. Lublin, Krak. Przedmieście 52	21. Opole, Ozimska 8
11. Łódź, Narutowicza 34	

Cena zł 15,—